

Дмитро МАРЧЕНКО: Ми відвоюємо Крим, як і Херсон, Луганськ та Донецьк

Навіщо Росія перекидає війська на південь, чому окупанти не проведуть у Херсоні референдум 11 вересня і що потрібно для того, аби наступної весни Україна святкувала перемогу — в інтерв'ю «РБК-Україна» (<https://www.rbc.ua>) розповів генерал Дмитро Марченко.

Генерал-майор Дмитро Марченко до квітня керував обороною Миколаївщини. Тоді, у перші тижні повномасштабної війни, окупанти намагалися оточити обласний центр, однак їхня перша спроба зазнала нищівного краху. Росіян вдалося відтіснити до меж тимчасово окупованої Херсонщини, де наші Збройні сили готують плацдарм для наступальної операції. Відчуваючи вразливість своїх позицій, ворог упродовж останніх тижнів стягує свої війська на південь і, схоже, планує чергову атаку.

Генерал, який наприкінці липня повернувся до Миколаєва із завданнями на території Миколаївської та Херсонської областей, вважає, що росіяни можуть спробувати знову взяти місто в кільце. І додає: їхні плани почнуть руйнуватися, тільки-но вони почнуть якісь наступальні дії.

— До квітня ви керували обороною Миколаївщини. З якими завданнями зараз повернулися в область — з того, що можете розповісти?

— Нічого не можу розповісти. Допмагаю, щоби здобули загальну перемогу.

— У вихідні у Миколаєві вводили дводенну комендантську годину. Як було офіційно повідомлено, це для виявлення колаборантів. Які результати?

— Ми провели доволі результативні заходи, «почистили» місто. Було виявлено понад 400 порушників, з них приблизно два десятки колаборантів, були також виявлені наркодилери, люди, що перебували в розшуку. Ці вихідні, напевно, були най-спокійніші за всю історію Миколаєва.

— Є відкриті дані, що окупанти вже кілька тижнів поспіль стягують сили на південь — у Херсонську та Запорізьку області. Це для якоїсь серйозної наступальної операції чи для локальних атак?

— Це, напевно, щоби нам було зручніше їх знищувати вкупі. Насправді, є інформація, що вони підсилюють ті війська, які в них уже там знаходилися. Вони розуміють, що Україна готується до контрнаступальної операції і в зв'язку з цим посилюють там свої угруповання, перекидають батальйонні тактичні групи. Але це їм особливо не допоможе.

Наше командування «Південь» зараз дуже вдало завдає артилерійських ударів по ворожих об'єктах. За останній тиждень було знищено понад 10 складів з боєприпасами, командних пунктів. Тому, повірте, ситуація у нас не така погана, як усі думають.

— А чи відомо вам, скільки орієнтовно військ окупантів зараз є у Херсонській та Запорізькій областях?

— Кажуть, що приблизно 25 батальйонних тактичних груп. Але скажу вам чесно — ніхто точно не бачив, скільки їх там насправді. Як би там не було, ніхто їх тут не боїться, ніхто не буде від них тікати. Ми готові їх зустрічати і давати бій.

— Зараз вони стягують сили на південь, перекидаючи в тому числі сили з ізюмського напрямку, з-під Лимана, звідки вони збиралися наступати на Слов'янськ. Причому, як вони самі оголошували, захоплення Донбасу — це було для них пріоритетом номер один. Чи вірно я розумію, що вони жертвують інтенсивністю свого наступу на сході через те, що відчули загрозу від нас на півдні?

— Як я бачу, вони просто хочуть мати хоч десь якийсь успіх. Він зараз у них не спостерігається ні на сході, ні на півдні — ніде. Я вважаю, що вони хочуть спробувати захопити частину півдня, і якщо в них це вдасться, то вони зроблять його пріоритетним напрямком.

— Видання *The Times* нещодавно писало, що окупанти начебто стягнули 25 тисяч військ для того, щоби оточити Миколаїв. Доводилося чути й інші версії щодо їхніх ймовірних планів на півдні. Наприклад, перша версія — щоби рушити в напрямку Кривого Рогу і далі для оточення Запоріжжя. Друга — що вони хочуть рухатися на Кривий Ріг і далі звернути на Миколаївщину

й, можливо, рухатися на Вознесенськ. Третя — що вони з ра-йону Херсона хочуть йти на Миколаївщину і на Миколаїв. Який їхній план?

— Це все лише припущення, що вони можуть робити. Як я бачу, вони будуть пробувати наступати в двох напрямках — це миколаївський і криворізький. Якщо їм вдасться хоча б на одному з напрямків прорватися, то вони перекидатимуть туди решту сил і робитимуть його пріоритетним.

— Якщо говорити про Кривий Ріг, то це дуже довге місто. Важко уявити, як його можна оточити чи взяти в кільце. Для чого їм туди рухатися? Чи це вони хочуть рухатися в криворізькому напрямку, щоби вийти на північні адмінмежі Херсонської області?

— Ні, я так розумію, що в них інший план. Вони хочуть захопити Кривий Ріг, щоби створити собі плацдарм для наступу на Вознесенськ та Южноукраїнськ. Тоді вони зможуть спробувати взяти Миколаїв у кільце.

Вони вже намагалися взяти Миколаїв, їм це не вдалося, тому зараз хочуть обійти його, взяти в кільце і потім це кільце зменшувати. В принципі так, як вони це робили з Маріуполем. Але я думаю, що всі ці їхні плани почнуть руйнуватися, тільки-но вони почнуть якісь наступальні дії.

— Збільшення інтенсивності обстрілів Миколаєва — це якийсь з елементів їхньої підготовки до наступу чи це виключно для терору і залякування місцевих жителів?

— Я би сказав, що інтенсивність, навпаки, зменшилася. Сьогодні (розмова відбулася 9 серпня. — Авт.) була перша тиха ніч. Командування «Південь», крім багатьох складів з боєкомплектами і командних пунктів, дуже влучно вразило цілий дивізіон С-300. Тому в них не все так добре, як може здаватися.

— Уявімо: їм ніяк не вдається підійти та оточити Миколаїв і тому вони через Вознесенськ будуть пробувати прориватися до Одещини. Це реальний сценарій і наскільки великий ризик, що їм вдасться прорватися до Одеської області?

— Так, таке в них і було в початкових планах. Але, скажемо так, свій шанс це зробити вони прогавили ще в березні. Тому зараз їм буде дуже складно, вони зазнають великих втрат і особового складу, і техніки. Вони вже морально дуже пошарпані і хочуть тікати. З їхніх переговорів ми чуємо, що вони вже замість пралок і мікрохвильових печей почали шукати надувні матраци і гумові човни. Вони вже збираються тікати за Дніпро.

— Яка ситуація з цими ключовими переправами через Дніпро? Наскільки я розумію, то міст у Дар'івці ми «перфоруємо», Антонівський автомобільний міст — теж. Що з Антонівським залізничним?

— Його теж було пошкоджено. Антонівський автомобільний вони пробували відновити, проводили там ремонтні роботи. Але позавчора був знову завданий удар, тому нічого в них не вийшло. Вони зробили поромну переправу для того, аби відводити очі від ремонту Антонівського моста, і потроху ганяли цю мобільну поромну переправу. Вони зазвичай ставлять туди і військову техніку, і цивільне населення, щоби ми не завдавали ураження. Але, щоби ви розуміли, переправа одної машини займає орієнтовно три години.

— А що з мостом на дамбі через Каховське водосховище? Як там бути, адже це важлива інженерна споруда, і мені здається, що пошкодити її небезпечно?

— По цьому мосту вже були удари. Але дуже складно його вражати, бо там є деякі критичні об'єкти. Якщо ми в них поцілимо, то можемо зачепити затвори дамби. Тому це дуже специфічна робота. Але я думаю, що скоро цей міст буде пошкоджений настільки, щоби вони не могли перекидати ним свої резерви. Тільки-но будуть відрізані резерви — Welcome to Ukraine: будемо їх бити і виганяти.

— Як ви сказали, сили, що вони перекидають у південні області, — це насамперед на криворізький і миколаївський напрямки. А чи можуть вони паралельно почати рух у Запорізькій області і тиснути по лінії Василівка — Гуляйполе?

— Там дуже складна місцевість, тому розвивати якісь наступальні дії на запорізькому напрямку їм не дуже вигідно. Тому вони і будуть наступати саме на миколаївському та криворізькому напрямках.

— Питання, довкола якого вже шостий місяць вибудовуються різні версії: як окупантам вдалося на початку так стрімко просунутися на півдні — ваша думка?

— Це дуже болюче питання. У мене є свої думки з цього приводу. Але поки що я не можу їх розголошувати. Хочу вас запевнити, що вже йде вивчення цього питання. І я думаю, що найближчим часом ми всі дізнаємося, чому вони так швидко дійшли від Криму до Херсона.

— У Запорізькій області гауляйтер Балицький уже підписав «розпорядження» про проведення «референдуму». Вам відомо, чи запускається щось таке в Херсонській області?

— Їхні фсбшники між собою обговорюють те, що по Херсону в них не вдається той сценарій, який вони застосовували в Криму. Вони вже це визнають як факт. І вони вже готуються до якихось інших заходів, тому що саме цей сценарій у них не виходить. Херсонці дуже проукраїнськи налаштовані і чинять опір. Вони не дають шансів реалізувати в них цей сценарій з «референдумом» і «руським міром». Тому я думаю, що в Херсоні в них це точно не вийде.

— Тобто 11 вересня вони навряд чи зможуть його провести в Херсоні?

— Я впевнений на 100%, що вони його не проведуть.

— Чи відома вам доля викраденого мера Херсона Ігоря Колихаєва?

— Ні, на жаль, мені невідома. Я знаю лише те, що він у полоні.

— Вам вдалося очистити більшість території Миколаївської області, куди зайшли окупанти. Але є ще частина території поряд з адмінкордоном Херсонщини — район Снігурівки, яка залишається під тимчасовим контролем ворога. Як я розумію, це важливий вузол для окупантів, бо звідти йде дві дороги — до Нової Каховки і до Херсона...

— Так, там є стратегічно важлива розв'язка. Тому вони й тримають цю Снігурівку. Але, на жаль, там є цивільні люди, тому ми не можемо провести таку спецоперацію з визволення цього міста, оскільки не хочемо, щоби постраждало мирне населення.

— А як тоді бути зі Снігурівкою?

— Я думаю, що ми їх візьмемо в кільце, і вони самі побіжать звідти.

— Жителі Херсонщини та Херсона очікують приходу наших Збройних сил. Чи можете ви оперувати якимись термінами, коли розпочнеться наша наступальна операція у Херсонській області?

— На жаль, я не можу сказати вам ні терміни, ні дати. Але хочу передати херсонцям: хай трошки потерплять, це буде не так довго, як усі очікують. Це буде швидко. Хай ще трошки протримаються. Ми про них не забуваємо, ніхто не відмовляється від свого народу, ми прийдемо їм на допомогу, але хай трошки зачекають. Найближчим часом вони все побачать і почують.

— Чи можемо ми звільнити Крим військовим шляхом?

— Так. Ми й будемо його звільняти військовим шляхом. Ніхто від нього не відмовлявся. Крим — це Україна, це наша земля, там наші люди, які досі змушені сидіти в окупації. Ніхто не давав росії права прийти, забрати шмат землі і сказати, що «це моє». Ми будемо відвойовувати Крим, як і будемо відвойовувати Херсон, Луганськ і Донецьк.

— Для цього потрібно знищувати Кримський міст?

— Так, це необхідний захід для того, щоби позбавити їх можливості надавати резерви і підсилювати свої війська з території рф.

— Які завдання у військовому плані для нас досяжні до кінця цього року? Не спішу говорити напевно, що так буде чи не буде — маю на увазі які території ми фізично можемо деокупувати до кінця року?

— Херсон — 100%. Тобто визволення Херсона і закінчення активної фази ведення війни, а потім уже будуть відбуватися якісь більш локальні військові дії. Але до кінця року ми маємо закінчити основну фазу цієї війни.

— Наскільки у нас зараз гостра нестача озброєння? Якого озброєння нам бракує для проведення контрнаступальних та наступальних операцій і звільнення наших територій?

— На жаль, ту кількість військової допомоги, яку нам пообіцяли наші західні партнери, надають маленькими партіями, що в принципі дуже ускладнює нам проведення саме наступальних дій. Я думаю, як тільки ми отримаємо повний пакет цієї допомоги, наші контрнаступальні дії будуть дуже швидкими.

— Чи може Україна завершити війну шляхом переговорів, пішовши на певні компроміси, чи все вирішуватиметься виключно на полі бою, допоки ми не вийдемо на кордони 1991 року?

— Точку неповернення ми вже пройшли після Ірпеня і Бучі. Казати про будь-які переговори шляхом здачі якоїсь своєї території — усі військові, усе населення розуміє, що цього категорично не можна робити. Якщо ми це зробимо, то ми цю війну просто перекладемо на плечі наших дітей.

Якщо ми залишимо ворогу хоча б шматок землі, він повернеться додому, зробить певні висновки і через шість чи вісім років нападе знову. Тому нам потрібно відстояти всю територію, нам потрібно брати під контроль усі кордони України і не залишати їм жодного клаптика нашої землі.

— Скільки, на вашу думку, може тривати ця війна?

— Я би не хотів братися за прогнози. Але якщо в нас буде та кількість озброєння, яка нам була обіцяна, яка нам необхідна, то, думаю, навесні наступного року ми будемо святкувати перемогу.

Уляна БЕЗПАЛЬКО.